

* ЩИРОСЕРДЯ * ЩИРОСЕРДЯ * ЩИРОСЕРДЯ * ЩИРОСЕРДЯ * ЩИРОСЕРДЯ *

У нашому суспільстві постійно точаться суперечки щодо важливості тих чи інших наук, галузей знань. Проте, на сьогодні найважливішим з форпостів та ідентифікатором українства є мова. Саме з мови починається наше пізнання світу, саме мова здатна об'єднувати народ, саме завдяки мові поширюється культура та традиції.

На форпостах державності

А якщо торкнутися системи освіти, то на сьогодні обов'язково, незалежно від напрямку майбутнього фаху, кожен випускник школи складає зовнішнє незалежне оцінювання з української мови. Більше того, українську мову тепер вивчають і прагнуть нею розмовляти не лише громадяни України, але й люди, які знаходяться за тисячі кілометрів, на інших материках.

З особливою турботою ставляться до розвитку і до статусу української мови в одному з найбільших вишів нашої країни — Національному педагогічному університеті імені М.П. Драгоманова. Тут діє окремий Інститут української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка. Очолює його великий ентузіаст, мудрий наставник, людина, яка все життя присвятила справі

лузевих стандартів, у вдосконаленні навчальних планів, написанні підручників. Це викладачі, які безпосередньо вчать студентів, підтримують своєрідне прекрасне педагогічне коло: хороший вчитель підготував у школі хорошого випускника, ми з нього зробимо ще кращого студента і кращого фахівця з перспективою, що він буде і далі гарно вчити дітей. Наші випускники є висококваліфікованими, про це свідчить великий попит при працевлаштуванні і в середні і у вищі навчальні заклади освіти, навчання в аспірантурі, робота у різних видавництвах, на радіо, на телебаченні".

Саме для студентів і заради студентів працює колектив Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка на чолі з директором Анатолієм Васильовичем Висоцьким: "Ми маємо дуже хорошу традицію, практично всі нинішні викладачі — це випускники нашого інституту різних років, починаючи від п'ятидесятих років минулого століття і закінчуючи сьогоднішнім".

У Анатолія Васильовича ще багато планів на майбутнє щодо розвитку Інституту. В першу чергу, це не знижувати потужну ходу. Окрім цього, у всьому підтримувати політику Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Найголовніше, на переконання Анатолія Васильовича, це утримувати марку високопатріотичного підрозділу університету, наукового і, безумовно, мати людське обличчя, піклуватися і про викладачів і про студентів.

Окрім планів щодо розвитку університету, у А.В. Висоцького ще багато планів щодо своїх хобі, а вони у нього досить цікаві. Так, Анатолій Васильович уже багато років колекціонує дзвоники з усіх куточків, з міст України та світу, їх уже

людиною. Бо нам важливі і його мрії і його спогади...

Починав Анатолій Васильович звичайним студентом Київського педагогічного інституту. На першому курсі, він не уявляв, що залишиться тут і ще на тридцять три роки. Це якщо до сьогодні. І, що найменше, іще на тридцять три — попереду. Тоді він не уявляв, що п'ять років працюватиме заступником у декана факультету, професора Івана Івановича Дробота, що долучиться до створення та організації факультету саме української філології, а тепер уже Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка. Нині оцінює своє дитище високо: "Цей інститут є своєрідним. Окрім загального патріотичного, виховного спрямування нашої роботи, цей інститут має особливості. За усяких режимів, за усяких часів, при різній владі ми готували і готуємо фахівців з української мови і літератури, а тепер вже і з видавничої справи і редагування".

Анатолій Васильович Висоцький — це, як кажуть, людиною на своєму місці. Окрім величезної натхненної

сімнадцять років є об'єднання українських кафедр, які знаходяться закордоном. "Власне кафедра українистики в Ляшевському університеті (Словаччина), Сегецькому науковому університеті — це ті кафедри, з якими ми маємо плідну співпрацю — проведення конференцій, семінарів, обмін викладачами, іноземними лекторами, стажування студентів, проходження педагогічної та фольклорної практики. Маємо тісну співпрацю з тартуським університетом в Естонії. Ми мали навіть спільний проєкт з підготовки фахівців з української мови і літератури в нашому університеті та з естонської мови в Тартуському університеті. Довелося мені особисто відкривати перший, і мабуть єдиний, український клас з українською мовою навчання в Естонському місті Сіламя, там де дуже потужно працює наша діаспора. Долучалися ми до створення кафедри славістики, зокрема секції українистики, в Афіньському університеті в Греції. Взагалі об'єднавчі процеси для нашого інституту надзвичайно важливі. Важливі вони в тому, що нам є з чим працювати не тільки

Анатолій Васильович Висоцький. Окремо заслуговує на увагу і підготовка слухачів, які вивчають українську мову надзвичайно далеко — у Бразилії. Саме викладачі Інституту української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка вперше розробили програми і провели курси в обсязі сімдесяти двох академічних годин для бразильської діаспори. Така співпраця, на думку директора Інституту, є перспективною, зокрема, з Аргентиною, з Австралією, тобто там, де вихідців з України надзвичайно багато.

Так склалося, що після розпаду Радянської імперії в 1991 році довгий час Україну та українців у світі сприймали як носіїв російської мови. І зараз, коли відбуваються такі активні процеси утвердження України, нам потрібно наголошувати у світі, позиціонувати себе, як саме носіїв української мови, впроваджувати свою українську політику та поширювати українську мову. Тому в Інституті активно працюють і в цьому напрямку. Анатолій Васильович акцентує увагу саме на започаткуванні української мовної політики та

ми країн — словачкою або угорською. Прогресувати в тих країнах, де є плідна співпраця. "Ми повинні були заявити про себе. Піком такого розвитку українистики, українського розвою закордоном стали 2003-2008 роки, коли інтенсивно відкривалися кафедри, збільшувалися набори студентів. Це був другий пік від початку дев'яностих років, і саме на гребені цього було зроблено багато міжнародних проєктів, видано підручників, створено програми. Навчальні плани саме нашого Інституту, запозичують закордоном, за ними працюють кафедри", — наголошує Анатолій Висоцький.

На фоні сьогоденних подій поширилася мода на все українське, в тому числі і на спілкування українською мовою. Цим пишаються в Інституті української філології та літературної творчості імені Андрія Малишка. "Мушу сказати, що як тільки починають тиснути на українську мову, на українську культуру, вона вдається до самозахисту. Це імунітет. Це вже доведено багатьма роками роботи, зокрема, і з набору студентів. Як тільки приймаються якісь антиукраїнські закони чи підзаконні акти, зокрема "Закон Ківалова-Колесніченка", конкурс на спеціальність "українська мова та література" автоматично збільшується не залежно від того, хочемо ми цього чи ні. Мова — це живий організм, який здатен себе захистити, який здатен забезпечити свій власний розвиток, свою науку і свій самозахист", — зауважує Анатолій Васильович.

Тримати імідж такого потужного інституту в університеті вдається не легко. Проте, мудрому наставнику Анатолію Висоцькому, за його словами, допомагає колектив: "Наш колектив — це вісімдесят викладачів: — докторів і кандидатів наук, професорів, доцентів, старших викладачів, асистентів і лаборантів. Це колектив, який працює спільно і має особливий об'єднавчий характер. Ми намагаємося завжди виступати першими, зокрема, у створенні га-

Анатолій Васильович Висоцький і колекціонер, і відмінний директор інституту і справжній професіонал. Він надзвичайно любить квіти. І в дикій природі, і на клумбах, і у горщиках, і... мріє про створення своєї великої клумби, де будуть зібрані найрізноманітніші сорти, кольори. А подумки дарує уявні барвисті букети усім своїм вчителям, які свого часу побачили його як студента, зацікавили наукою, запросили на роботу, які довірили йому спершу бути заступником з навчальної роботи, а потім обрали на посаду декана, в подальшому і директора інституту. Серед них, дорогих серцю Анатолія Васильовича людей, уже не мало й тих, кому квіти він не вручає, а покладає. Найперше це, — стишує голос Анатолій Васильович, — науковому керівникові Арнольдові Панасовичу Грищенку. Так, на жаль, Арнольд Панасович уже покійний. Він вивів мене в науковий світ. Я дуже вдячний йому. Я вдячний своїй кафедрі української мови. І, безумовно, своїм студентам, заради яких треба працювати, треба жити.

Анатолій Васильович дійсно є тією людиною, яка всім своїм еством, своєю душею щиро вболіває за розвиток української мови, передаючи свою любов до найдорожчого, студентам та колегам. "Завдання учителя і викладача — уникати гучних промов, а виконувати свою роботу наполегливо і сумлінно" — переконаний професор Висоцький.

Безперечно, коли такі люди опікуються державництвом, і утвердженням української мовної політики, можемо бути впевнені, що ми обов'язково відбудемося як держава, в якій працюють майстри своєї справи та щирі патріоти.

Марина СИДОРЧУК,
для "Освіти"

